

Programma slachtofferzorg

Veilige aangifte voor slachtoffers zonder verblijfsstatus

Slachtoffers zonder verblijfsstatus kunnen 'vrije' aangifte doen

Ongedocumenteerde vreemdelingen durven niet altijd aangifte te doen als ze slachtoffer of getuige zijn van een strafbaar feit. Zij hebben angst voor de politie of voor vreemdelingrechtelijke sancties. Terwijl juist zij vaak doelwit zijn van criminele bendes die zich specifiek op illegalen richten. Het gaat dan bijvoorbeeld om afpersing, beroving, overvallen en mensenhandel. Ook seksueel geweld tegen vrouwen en meisjes komt veel voor. Aandacht voor deze kwetsbare groep slachtoffers is belangrijk. Zij krijgen vrij toegang tot het recht om aangifte te doen. Ook hebben zij recht op beschermingsmaatregelen, passende hulpverlening en mogelijke schadevergoeding. Het vertrouwen in het politiewerk wordt in hoge mate bepaald door de wijze waarop wij contact hebben met slachtoffers. Vertrouwen leidt tot meer en betere informatie. Die informatie helpt ons bij ons werk en versterkt onze informatiepositie.

Wat betekent dit?

Voorheen bestond de mogelijkheid om aangifte te doen alleen voor ongedocumenteerde vreemdelingen, die slachtoffer waren van mensenhandel. Deze groep is nu uitgebreid naar alle ongedocumenteerden, die aangever of getuige zijn van een strafbaar feit.

- Voor deze groep geldt dat zij geen beschermde status aan het vreemdelingenrecht kunnen ontleen of enig recht op een andere voorziening. Alleen slachtoffers van mensenhandel hebben hier recht op.
- Ook als een slachtoffer tijdens het gesprek (of later) afziet van het doen van aangifte of het afleggen van een getuigenverklaring, verlaat hij het bureau in vrijheid.
- Als een ongedocumenteerde vreemdeling aangifte doet van een strafbaar feit én hij staat gesignaleerd voor een ander delict, dan kan aanhouding wel plaatsvinden.

Wie krijgen er mee te maken?

Binnen onze organisatie krijgt een aantal groepen medewerkers te maken met ongedocumenteerde vreemdelingen en met aangiften:

- Alle medewerkers van de Districten & Basisteams die te maken hebben met melders en slachtoffers van strafbare feiten en aangevers.
- Alle medewerkers van het RSC (DROS) die belast zijn met het opnemen of inplannen van aangiften.
- Medewerkers van de DRR die aangiften opnemen, waaronder de AVIM.

Tips

- Het is belangrijk dat de doelgroep ongedocumenteerde vreemdelingen weet dat zij veilig aangifte kunnen doen. Het advies is om contact op te nemen met de lokale hulpverleningsinstanties, belangenorganisaties en migrantengemeenschappen waar contacten met bijvoorbeeld ongedocumenteerde vreemdelingen vermoed worden.
- Er kan lokaal een spreekuur georganiseerd worden voor meer informatie over veilige aangifte of het doen van aangifte.

Achtergrond regeling

De Minister van Veiligheid en Justitie vindt dat we bij de toepassing van slachtofferrechten geen onderscheid mogen maken op grond van verblijfsstatus in Nederland. Ook voor ongedocumenteerde vreemdelingen gelden dus deze rechten. De wettelijke basis voor deze regeling is te vinden in de EU Richtlijn Minimumnormen voor de rechten, de ondersteuning en de bescherming van slachtoffers van strafbare feiten (artikel 1).

Meer informatie?

Dr. M. Jacobs en prof. dr. A. van Kalmhout - rapport '[Aangifte doen](#)'.

HJ/HH/SvG25022016